

ಬೆಳಕರಲಿ ನೋಡ್ಯುಂಬನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕರಿಯಜ್ಞ ಮನಮುಂದೆ ಬಂದು ಕುಗಿದ್ದರಿಂದ ಮಂಜಣ್ಣನ ಹಂಡಿ ಮಕ್ಕಳು, ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಅಗಳದಲ್ಲಿ ನಿತಿದ್ದು ಕಂಡು ಆ ಓಟೀಯ ಜನರೆಲ್ಲ ಇವರ ಮನಕೆ ಕನಿಕರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕವಿತಮ್ಮಾನಿಗೆ ಅಂಗಾಲಗಳಿಂದ ಉರಿ ಎದ್ದಂತಾಗಿ, ‘ನಾವೇನು ಮಾಡಬಾರದ ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದೆಬಿ ಅಂತ ಹಂಚಾಯ್ತಿ ಕರೆದಿದಾರೆ? ನಮ್ಮ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ನಾವಿದಿ. ಈ ಲೇಖ್ಯಾ ನನ್ನಾಟಗ್ರೀಗೆ ಸಿನ್ನಾಟ ಆಗ್ತೇ’ ಅಂತ ಬಂಯ್ತಿದ್ದಳು. ಹಂಡತಿ ಬಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಮಂಜಣ್ಣನಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ‘ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕರೆದಿದಾರ ತಾನೇ? ಕರಿಲಿ ಬಿಡು, ಹೋಗಿ ಅದೆನಂತ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ್ರಾಯ್ತು’ ಅಂತೇಲೀ ಹಂಡತಿಯನ್ನ ಸುಮ್ಮನಿಸಿದ್ದು.

ಮೂರು ದಿನದ ಹಿಂಡುಕೂಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮಂಜಣ್ಣನ ಚಿಗೆದೆಪ್ಪನ ಮಕ್ಕಳು, ಸೋದರತ್ವ ಮಕ್ಕಳು, ಹತ್ತಿರದ ಬಂಧುಗಳು ಹಂಚಾಯ್ತಿ ವಿಚಾರ ಕೇಶಿ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ ಮಂಜಣ್ಣ ‘ನಿಂವಾರು ಗಾಬರಿ ಆಗಬೇಡಿ. ಅದೇನು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ. ನಾನೆಲ್ಲ ನಿಭಾಯಿಸಿಕೋಲ್ಲಿನಿ’ ಅಂತೇಶಿ ಬಂದಿರೂ ಜನ ಉಸ್ಕಾರು ಅನ್ನಬಾರದಂದು ಮಳೆ ದೀಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಮುಡುಗಿರುತ್ತಾ ಭಜನಯಿವರಿಗೂ ಉಣಾಕಿಡೋಕೆ ಹಂಡಿಗೆ ಹೇಶಿ ಒಳಗಡ ಕಲಿಸಿದ. ಬಂದಿರುವ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ದುಃಖಿದ ಹಂಡ ಕುಡಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಮಂಜಣ್ಣ ಸೆಕೆಂಡ್ ಮಾರ್ಯಾ ಸೀನವ್ವನ ಅಂಗಿಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಥಡಜನ್ ಬ್ರಾಂಡಿಬಾಟ್ಟು ತರುವ ಧಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಟಾಗ, ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ತಿಪ್ಪೇಶಪ್ಪನ ಜೋಡಿಗೆ ಕೋಶಿರಂಗಜ್ಞನೂ ಜೋಡಿಯಾದ. ಪುಡಿದ ನಿಶಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಮಿಲುವ ತನಕ ಬೆಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಹಂಚಾಯ್ತಿದೇ ಮಾತುಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಬೆಳ್ಕು ಹರಿದು ಬಿಸಿಲು ಬೆಲೆಯುವುದರೆಳ್ಗೆ ಹಂಚಾಯ್ತಿ ಕರೆದಿದ್ದ ನೋಡಿ ಮಂಜಣ್ಣನಿಗೆ ನಗು ಬಂಡಿತ್ತು.

“ವನ್ನೇ ಮಂಜಣ್ಣ ಹಂಚಾಯ್ತಿದಾರರು ಬುಲಾವೈ ಹಾಕೋಕೆ ತುಂಬಾ ಜೋಲಾಗಿದಾರೆ. ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟೋಷಿಡ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ನಿದ್ದೆ ಹೊಗಿಲ್ಲ ಅನ್ವಯ್ತೆ” ಅರೆ ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಿಪ್ಪೇಶಪ್ಪ ಆಕಳಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ. “ಈ ಉರಿನ ಹಂಚಾಯ್ತಿದಾರರ ಬುದ್ಧಿ ನಗೆ

ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇ? ಮೆತ್ತಗಿದ್ದ ದ್ವಾಸೆ ಒಯ್ಯಾರೆ, ಗಟ್ಟಿಗಿದ್ದ ರೊಟ್ಟ ಸುಡ್ಯಾರೆ” ಅಂತ ಹೇಳಿತ್ತಾ ಮಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದ ಮಂಜಣ್ಣ ಕಾಲಿಗೆ ಅಂಟರೂ ಕರ್ತೃ ತೊಳಕೊಂಡ. “ಅವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅವರಿಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಮಗಿರುತ್ತೆ ನಾನು ತಿನ್ನೂ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸೋಳ ನಿಂವಾರು ಅಂತ ಕೇಶ್ವೀನಿ ನಗೆಗೆನು ಭಯವೇನು?” ಎಂದು ನಾಲ್ಕೋರಿಗೆ ಕೆಳಂಗೆ ಬಾಯಿ ಮಾಡಿದ ಮಂಜಣ್ಣ ಗುರುಪುತ್ತ ದಾಸಪ್ಪನಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾನಾಯಕ ಯುವಕ ಸಂಪದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೆಳಿಸಿ ಹಂಚಾಯ್ತಿಕಟ್ಟಿ ಕಡೆ ಹೊರಟ. ಅವನ ಹಿಂದೆ ಕುಟುಂಬದವರು, ಬಂಧು ಬಳಗದವರು, ಕೆರಿಯ ಕುಲಸ್ತರು ಹೊರಟರು.

ಮಂಜಣ್ಣನ ಏಲಿಗೆಯನ್ನು ಸಹಿಸದ ಕೆರಿಯ ಕೆಲವರು, “ಇದೆಲ್ಲಾ ರಾಮಾಯಣ ಯಾಕೋ ಬೆಳಿತ್ತಪ್ಪ? ಮೂರುದಿನದ ಹಿಂಡು ಕೂಲಿಗೆ ಪಾಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ನೀರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಕಜೊಳೆಕಾಗಲ್ಲ, ಉರ್ವ ಎದುರಾಕೊಂಡು ಬಾಳೊಳೆಕಾಗಲ್ಲ ಅಮ್ಮಾರೆ. ಈಗ ನೋಡು ಹಂಚಾಯ್ತಿ ಮುಂದೆ ನಾವೆಲ್ಲ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು” ಅಂತ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಳೆ ಕೇಶಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಾನಾಯಕ ಯುವಕ ಸಂಘದ ಮುಡುಗರು ಸಿದುಮ್ಮೆ ಸಿಟ್ಟಾಗಿ, “ನಿಮ್ಮಂಥ ಹೇತಾಳಂಡಿಯವರಿಂದ ನಾವಿನ್ನು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಬಾಲ್ಕಿರೋಳೆ. ಮಂಜಣ್ಣ ಮಾಡಬಾರದ ತಪ್ಪೇನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸುಮ್ಮೆ ನಡಿಲ್ರ” ಅಂತ ಖಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು. ‘ತಲೆಗೆ ಮೆಟ್ಟು ಕೇಶರಾಗೆ ಏನುಮಾತು ನಡಿರೋ. ಉಪ್ಪಿತಿಂದವರು ನೀರು ಕುಡಿತಾರೆ’ ಅಂತ ಮನಸೋಳಗೆ ಬಂಯ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ತೋ ಹಂಚಾಯ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಶಾರಣ, ಮಂಜಣ್ಣ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಮೂರು ದಿನದ ಹಿಂಡುಕೂಲಿಗೆ ನಾಡಿಕೊಳೆ ಕೊಯಿರೋಳೆ. ಎರಡು ವಾರದ ಹಿಂದೆ, ಹೋದಲನೆ ಶಾಪಣ ಶನಿವಾರ ಹನುಮಂತರಾಯನ ಗುಡಿಯ ಗೋಪುರಕ್ಕೆ ಕಳಸ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಹೋಮ ಸುಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಲವತ್ತು ದಿನ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಂಸದ ಸಾರು ಮಾಡಂಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಡಂಗೂರ ಸಾರಿದ್ದರು. ಮೈಕಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ನನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಳಸ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಟ್ಟಿರ್ಹಿತಿರುಗಿಸು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಉರಾಗಳೋರಿಗೂ ಮಾಡಿಗರಿಗೂ ವಾಗ್ನಾದ